

EĞİTİM BİLİMLERİ

DENEME SINAVI 1 ÇÖZÜMLERİ

1. Paragraf dikkatli okunduğunda korelasyonel bir araştırma yapılmış ve bu araştırmada çocuklukta ilgiler değişken iken zaman geçtikçe ilgilerin durağanlaştığı ve üniversite eğitiminden sonra ilgi puanlarındaki kararlılık neredeyse aynı düzeyde devam etmiştir. Paragrafın tamamı dikkate alındığında yaş ilerledikçe ilgilerin durağanlaştığı görülmektedir.

CEVAP E

2. Verilen paragraf dikkatle okunduğunda yetenekten bahsedilmektedir. Unutulmamalıdır ki yetenek vb. özellikler genelde kalıtım yoluyla geçmektedir. Çünkü kalıtım genetiksel bir mirastır.

CEVAP C

3. Verilen paragrafı dikkatle okuduğumuzda anne çocuğu üzerinde aşırı koruyucu bir tutuma sahiptir. Bu durum çocuğa faydadan çok zarar vermektedir. Bu tip anne baba tutumu ile yetişen çocuklarda içsel denetim gelişmez bu çocuklar sorumluluk alamazlar ve daha çok dışsal denetime sahip olurlar ve bir iş yaparken onaylanma, izin alma, hep birilerine bağımlılık geliştirirler.

CEVAP B

4. Verilen paragraf dikkatle okunduğunda öğrenci bir çıkarımda bulunmaktadır. "Atatürk kadınlara erkeklerle eşit haklar verilmesini sağlamasaydı, ben sınıf arkadaşım Nurullah ile aynı sırada oturamayacaktım." Öğrenci burada genel olan bir durumu getirip kendisine bağlamıştır. Yani öğrenci aslında genelden özele bir yol takip etmiştir. Bu durum Piagete göre tümdengelim düşünce biçimidir ve en erken soyut işlemler döneminde ortaya çıkar ve gelişir.

CEVAP B

5. Piagete göre çocukların yaşadıkları bir durumu yine yalnızca özel bir durumla açıklamaları özelden özele akıl yürütmedir. Rumeysa sadece "bı" sesini öğrendiğini yalnızca bu sesle ilgili örnek vereceğini söyler "b" harfini bir türlü kabul etmez, bu durum özelden özele akıl yürütmedir.

CEVAP A

6. Freuda göre insanlar bazen olayları olduğu gibi değil de işine geldiği gibi yorumlarlar. Verilen paragraf dikkatli bir şekilde okunduğunda Tahir aslında sorunu kendi kişiliğinde değil de olayı aslında hiç alakası olmayan fazla kiloları ile açıklar. Aslında Sibel Tahir'in kişiliğini beğenmemiştir. Tahir'in böyle bir yolla kaygıdan uzaklaşma çabası çarpıtma savunma mekanizması ile açıklanabilir.

CEVAP E

7. Verilen paragraf okunduğunda sorunun cevabı ipotekli kimlik gibi görünmekte ancak paragraf ilerledikçe karşılaştığımız kimlik göze çarpmakta, fakat en sonunda birey kendi mesleğini seçmiş yani önce bunalım yaşamış ardından da bir karara varmıştır. Marciaya göre birey önce bunalım yaşar ardından da bir bağlanma yani karara varırsa başarılı kimlik kazanmıştır.

CEVAP: E

8. Verilen paragraf dikkatle okunduğunda Murat hocasıyla bir söz vermiş ve o söze bağlı kalmıştır. En kuvvetli çeldirici yasa ve düzendir. Yasa ve düzende birey kurallara uyar ancak bu kuralın niye konulduğunu sorgulamaz. İyi çocuk eğiliminde ise bireyin kendi istekleri değil, tamamen karşısındakinin istekleri söz konusudur. Murat tamamen hocasının isteğini yerine getirmiştir. Bundan dolayı iyi çocuk eğilimi sergilemiştir.

CEVAP E

9. Piagete göre çocuklar bazen kendi başlarına oynarken kendi oyunlarına tempo tutar ve kendi kendine karşısında biri varmış gibi konuşur. Bu tür konuşmalara monolog tarzı gibi konuşma adı verilir.

CEVAP A

10. Anne ve babası boşanmış çocuklarda bazen psikolojik sorunlar görülebilir. Verilen paragraf dikkatle okunduğunda Zeynep anne babasının ayrılmasından kendisini sorumlu tutmaktadır. Bu durum Piagete göre ben merkezci düşünce biçimi olarak adlandırılır. Ben merkezci düşünce kendine odaklanma olarak da tanımlanabilir.

CEVAP A

11. Anne ve babası boşanmış çocuklarda psikolojik sorunlar görülebilir. Çünkü çocuklar ben merkezci düşüncenin etkisiyle olayın sorumlusunun kendileri olduğunu düşünebilirler. Paragraf dikkatle okunduğunda Zeynep bu olaydan kendini sorumlu tutmaktadır. Ayrılık kaygısı yaşanabilecek olumsuz duygulardan biridir.

CEVAP E

12. Gelişim psikolojisindeki araştırma yöntemlerinden biri de kesitsel araştırmadır. Kesitsel araştırmada farklı yaş grubundan olan çocuklar aynı zaman diliminde değerlendirmeye alınıyorsa bu araştırma kesitsel araştırmadır. Meta-analiz bir olayın enine boyuna değerlendirmeye tabi tutulmasıdır. Boylamsal araştırmada ise aynı yaş grubu uzun zaman dilimlerinde değerlendirilir. Sırasal araştırma ise hem kesitsel hem de boylamsal araştırmanın bir örneği de kullanılmasıdır.

CEVAP E

13. Koşulsuz tepki davranışçı kuramda öğrenilmemiş tepkidir. Soruda verilen D seçeneği incelendiğinde sıcak havada terleme koşulsuz uyarana verilmiş koşulsuz tepkidir. Yani sıcakta terleme öğrenilmiş bir davranış değildir.

CEVAP D

14. Davranışçı kurama göre klasik koşullanma başlangıçta nötr olan birey için bir anlamı olmayan uyarıcıya koşullanmasıdır. Soru dikkatle incelendiğinde birey için sren sesi önce bir anlam taşımamakta ancak birey geçirdiği yaşantı sonucunda sren sesine anlam yüklemekte ve koşullanmaktadır. Unutmamalı ki korkular, sevinçler, üzüntü vb. duyuşsal özellikler klasik koşullanma ile kazanılır.

CEVAP A

15. Klasik koşullanmada koşullu tepki öğrenilmiş bir davranışı gösterir. Koşullu tepki koşullanmanın gerçekleştiğini, yani öğrenmenin gerçekleştiğini göstermektedir. Ürpermek yaşanan bir olay karşısında korkmaya işarettir. Daha önceki soruda belirtildiği gibi korkma, ürperme vb. gibi durumlar klasik koşullanma ile öğrenilmiştir.

CEVAP B

16.

- ☞ Patlama-koşulsuz uyarıcı
- ☞ Rüzgardan korkma- koşullu tepki
- ☞ Patlama sesinden dolayı verilen tepki- koşulsuz tepkidir
- ☞ Patlamaya işaret eden kavramlar-koşullu uyarıcı

CEVAP A

17. Edimsel koşullanmada bir davranışın devam edip etmemesi davranışın sonucundan etkilenir. Soruda verilen seçenekler dikkatle incelendiğinde b seçeneğinde öğrenci müzik dersinde şarkı söylemekte ve hocası tarafından övülmekte ve öğrencinin davranışının olumlu yönde devam ettiği görülmektedir.

CEVAP B

18. Edimsel koşullanmanın ilkelerinden biri de kademeli yaklaşımdır. Kademeli yaklaşımda davranış basamaklara bölünür ve her basamak tamamlandığında bireye ödül verilir ve davranış kademeli olarak kazandırılır.

CEVAP E

19. Olumsuz pekiştirmede amaç olumlu bir davranışın devamıdır. Bunun gerçekleşebilmesi için ortamda var olan olumsuz bir uyarının ortamdaki çıkarılması ve istenilen davranışın devamını sağlamaktır. Soru dikkatle incelendiğinde öğrenci evdeki sıkıntı verici durumdan kurtulmaya çalışmaktadır. Buna göre cevap olumsuz pekiştirme-dir.

CEVAP C

20. Bir davranışın devam edip etmemesi o davranışın pekiştirilip pekiştirilmemesine bağlıdır. Pekiştirilen davranış devam ederken pekiştirilmeyen davranış zamanla azalır ve söner. Soru dikkatle incelendiğinde bir davranışın devamında neyin etkili olduğu sorulmaktadır. Buradan hareketle cevap pekiştirilmedi-dir.

CEVAP D

21. Alışma bazen verilen pekiştirecin öneminin azalmasıyla gerçekleşir. Birey sergilediği davranış karşısında hep aynı pekiştireci alırsa pekiştireç başlangıçtaki etkisini yitirir. Soru dikkatle incelendiğinde alışma nedeniyle ödülün pekiştirici değeri azalmıştır.

CEVAP A

22. Bazen varolan bir davranışı ortadan kaldırmak için ortama eklenen pekiştireç tam tersi etki yapar ve karşı pekiştirme etkisi ortaya çıkar. Soruda verilen ceza olarak nitelendirilen bir eylemin aslında bir pekiştireç görevi görüp görmediğine dikkat etmek gerekir.

CEVAP B

23. Bazen uyarılar ayırt edici uyarı görevi görebilir. Soru incelendiğinde Ömer için kırmızı ışık ayırt edici uyarıdır.

CEVAP D

24. Alışkanlık kazanma bir davranışın belirli bir süre devam etmesi ile ilgilidir. Soru incelendiğinde Feyzi Hoca 10 gün süreyle daha önce gittiğinden farklı bir güzergah kullanmış ve artık bu güzergahı kullanmaya başlamış ve alışkanlık kazanma gerçekleşmiştir.

CEVAP A

25. Sönmeye yüz tutan bir davranışın yeniden canlanması için birkaç kez pekiştirilmesi yeterli olabilir. Soru dikkatle incelendiğinde bilgi yarışmasına çok iyi hazırlanmış bir öğrenci hocası tarafından yarışmaya götürülmediği için davranışında sönmeye meydana gelmiş ve az çalışmaya başlamıştır. Ancak hoca öğrencisini yarışmaya götürünce öğrenci yeniden çalışmaya başlamıştır.

CEVAP C

26. Edimsel Koşullanmanın ilkelerinden olan davranışta kontrast, bir davranışın bir tarafta yasaklanması sonucu orada yapılmaması ancak başka taraflarda o davranışın artarak devam etmesidir.

CEVAP E

27. Bir davranışın devamı için bireye sürekli nasihatlerde bulunma, ya da o davranışın faydalardan sürekli bahsetme bir davranışı kazandırmada en az etkili olan bir yöntemdir.

CEVAP B

28. Ayırt edici uyarıcı bireyin davranışlarını kontrol eden uyarandır. Hem klasik koşullanmada hem de edimsel koşullanmada kullanılır. Soru seçenekleri dikkatli incelendiğinde Mehmet ne zaman sınıfa girecek olsa kravatını gömleğini düzeltir. Bu durumda sınıf Mehmet için ayırt edici uyarandır.

CEVAP D

29. Eğitimde unutulmamalıdır ki bireyler arasında bireysel farklılıklar bulunmaktadır. Bireylerin öğrenme hızları birbirleriyle aynı değildir. Bireylerin yeteneği oranında performans beklemek gerekir. Buradan hareketle bireyin yeteneği üzerinde performans beklemek o bireyin zorlanmasına, derse ilgisinin azalmasına ve başarısının düşmesine yol açar.

CEVAP E

30. Metabolişel düşünceyi ortaya atan bilim adamı VYGOTSKY dir. Metaboliş ya da üst biliş aslında öğrenmeyi öğrenmedir. Bireyin neyi ne kadar hangi yöntemle öğrendiğini yine kendisinin bilmesidir.

CEVAP A

31. Tam öğrenmede öğrenemeyen öğrenci yoktur. Öğretmeyen öğretmen vardır. Aslında öğretme sorumluluğu tamamen öğretmendedir. Öğretmen ortamı düzenleyecek, gerekli araç-gereç temin eder ve bir ünite öğretilmeden diğerine geçilmez. Ünite basamaklara bölünür, dönem içerisinde ne kadar öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmediğini görmek için izleme testleri uygulanır.

CEVAP C

32. Sunuş yoluyla öğreneme stratejisinde konuyu anlatmak ve örnekleri açıklamak görevi öğrencilere aittir. Aktif öğrenmede ise öğrenci bizzat işin içinde görev ve sorumluluk alır ve işin her safhasında aktiftir.

CEVAP D

33. Programlı öğretim Skinner tarafından geliştirilen bireysel farklılıklara hizmet eden öğretim modelidir. Edimsel koşullanma temelli olarak hazırlanmıştır. Bu modele göre bireye hatalarını görebilmesi için anında dönüt verilir. Bu öğretim modelinin bireye en önemli faydası anında dönüt verilmesidir.

CEVAP A

34. Tartışma çeşitlerinden biri de Buzz Gruptur. (araştırma grupları tartışma tekniği) bu tekniğin en önemli özelliği grubun büyüklüğünü ve küçüklüğünü öğrenci ilgisi belirler ve her öğrenci en az bir kez lider olmalıdır.

CEVAP C

35. Ortak ürün ya da grup ödülü, olumlu bağımlılık, bireysel değerlendirilebilirlik, yüz yüze etkileşim, sürecin değerlendirilmesi, eşit başarı fırsatı, ya birlikte yüzeriz ya da birlikte batırız anlayışının hakim olduğu öğrenme modeli işbirlikli öğrenme modelidir.

CEVAP D

36. Osmanlı Devletinde mesleki ve teknik eğitim kapsamında çocuklar ve gençler usta yanına verilir ve meslek edinmeleri sağlanırdı. Bu sisteme Lonca Teşkilatı denirdi. Bu durumda mesleğin gerektirdiği becerileri öğrenebilmesi için bireyin tek kaynağı, çalıştığı yerdeki en deneyimli kişidir. Usta çırak kalfa etkileşimiyle ortaya çıkan öğrenme modeli model alma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP B

37. Bir davranış öğretilirken eğer davranış çok karmaşık ve öğrenilmesi zor ise davranış parçalara bölünerek öğretilmelidir.

CEVAP E

38. Eleştirel düşünce ya da epistemolojik inanç bireyde bilgiyi olduğu gibi kabul etmeme, bilgiyi sorgulama becerisidir. Soruda belirtildiği gibi Öğrencilerine eleştirel düşünme becerisi kazandırmayı hedefleyen öğretmenin doğru olsun olmasın kendi fikrinde ısrarcı olmasından kaçınması gerekir?

CEVAP A

39. Soruda verilen paragraf dikkatle okunduğunda öğretmen aslında öğrencilerini sürece aktif katmakta ve sorumluluk vermektedir. Öğrencinin arkadaşlarının okula hangi aralıklarla geldiğini kontrol etmesini ve bununla ilgili bir tablo hazırlayıp alt başlıklara bölmelerini istemektedir. Öğretmen burada öğrenciye sınıflama becerisi kazandırmak istemektedir.

CEVAP C

40. Kavram yanılgılarını gidermede, Tahmin-gözlem- açıklama yönteminden yararlanma, Kavramsal değişim metinlerinden yararlanma, Kavramsal karikatürlerden yararlanma, Kavram ağı oluşturma etkili iken kavram tanımlarını ezberleme en az etkilidir.

CEVAP D

41. Öğretmenin burada yaptığı aslında öğrenciyi ezbercilikten kurtarmak ve öğrenciyi düşünmeye sevk etmektedir. Soru incelendiğinde öğrencilerin doğru yorum yapabilmeleri için öncelikle sorulacak en uygun soru "grafikte verilen sayılar tutarlı mı"? sorusu sorulmalıdır.

CEVAP E

42. Yapılandırmacılıkta öğrencilerin konuyla ilgili bilgi sahibi olmadıklarını varsayma ve derse temel kavramları öğretmek başlama gibi bir durum söz konusu değildir. Çünkü bu kuramda öğrenci yeni bilgiyi eski bilgi üzerine inşa eder. Bu kuram aynı zamanda yeniden inşacılık, oluşturma olarak da bilinir.

CEVAP C

43. Küresel ısınmanın etkilerini belirlemenin ve öğrencilerde farkındalık yaratmanın önemli olduğunu düşünen bir öğretmenin, dersinde Gruplar oluşturma ve her gruba bir duvar gazetesi hazırlatmaya yer vermesi durumunda hedefine ulaşma ve kalıcı öğrenmeler sağlama olasılığı daha yüksek olur.

CEVAP E

44. Bir öğretmen öğrencilere konu alanının yanı sıra bilimsel süreci kullanma, araştırma- geliştirme, gerçek yaşam durumlarını görme, elde edilen verileri sınıfta sunma becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Öğretmen tasarımı geliştirmeyi (proje tabanlı öğrenme) kullanırsa amaca daha kısa yoldan ulaşmış olur?

CEVAP B

45. Soru sorma tekniğinde öğretmen soruyu sorduktan sonra öğrencisi cevap veremezse hemen başka bir öğrenciye geçmemelidir. Sorunun cevabını öğrenciye buldurmak için ipuçlarından yararlanmalıdır. Amaç öğrenciye başarı duygusunu tattırmaktır.

CEVAP C

46.

- bireylerin çevresinde ve ülkesinde yaşanan problemlere duyarlılığını artırma,
- bir şeyler üretebilme ve başlanmış bir işe katkı getirme,
- problemin çözümünü yeniden üretebilme, gibi özellikleri kazandırabilme için Örnek olay inceleme ve istasyon tekniklerini kullanmak amaca ulaşmada daha etkilidir.

CEVAP D

47. Öğrencilerin bilgilenmelerini, yorum yapmalarını, sorunlar ve sorunların çözümleri üzerinde düşünmelerini, sorgulamalarını, soru sormalarını ve sorunlarına karşılık bulmalarını amaçlayan bir öğretmen, beyin fırtınası tekniğini uygularsa amaçlarına ulaşma olasılığı daha yüksek olur.

CEVAP A

48. Sıkça yaşanan el felaketlerinin ardından öğretim programlarında doğal afetler konusuna önem verilmeye başlanmıştır. Serkan Öğretmen sel felaketi esnasında neler yapılması gerektiğini öğretmek üzere, önce hazırladığı slaytlarla öğrencilerin bilgilenmelerini sağlar ve sonra öğrencilere uygulama yaptırır. Serkan Öğretmen'in burada kullandığı teknikler anlatım – benzetimdir. Anlatım bir olayı sözlü olarak sunmaya, benzetim ise tehlikeli ve riskli durumlarda gerçeğine yakın ortam oluşturmak esastır.

CEVAP A

49. İyinin, doğrunun ve güzelin evrenselliğini, değerlerin mutlak olduğunu ve değişmezliğini, tutarlılık kavramının önemli olduğunu savunan bir öğretmen, öğrencilerine seçme özgürlüğü tanımakta, onların seçme ve karar verme becerilerini geliştirmek istemektedir. Burada varoluşçu felsefe kuvvetli bir çeldirici olmakla birlikte paragrafın genelinde idealist felsefe daha ağır basmaktadır.

CEVAP B

50.

- ☞ "İçeriğin yeri ve zamanı geldiğinde tekrarını savunur" ifadesi sarmal,
- ☞ "Aşamalılık özelliği gösteren konularda, ardışık, sıralı, yakın ilişkili ve zorunlu konulara uygun bir yaklaşımdır" ifadesi doğrusal
- ☞ "Öğrenme ünitelerinin öbeklere ayrılmıştır, konuların öğretim sırası esnek, her öbek kendi içinde anlamlıdır. Ancak diğer öbeklerle arasında bağlantının olması gerekmez" ifadesi ise modüler yaklaşımı tanımlamaktadır.

CEVAP D

51. Programın pilot uygulamasından elde edilecek verilerin programın geliştirilmesinde işe yarar olabilmesi için,

- ☞ I. düzeye uygunluğu belirlenmiş öğrenciler
- ☞ II. çağın gereklerini bilen donanımlı öğretmenler
- ☞ IV. programı gerçekleştirmek için hazırlanan öğrenme ortamları, gibi öğeler mutlaka gereklidir.

CEVAP A

52. Öğretmen, lise II. sınıf öğrencilerinden ülke çapındaki sendikaların yaptıkları tanıtım çalışmalarını izlemelerini, izledikleri sendikaları “gerçekçilik”, “dürüstlük” ve “insan onuruna saygı” ölçütleri açısından eleştiren bir sunum hazırlamalarını ister. Burada verilen paragraf dikkate alındığında öğretmen eleştiriyi barındıran bir sunum istemekle bilişsel alanın analiz basamağına uygun çalışma istemektedir.

CEVAP E

53. “Vatan sevgisi geliştirme” ifadesinin bir öğrenme hedefi olduğu kabul edilirse bu ifadenin hedef yazma ilkelerinden “öğrenci özelliği olarak ifade edilebilme” ilkesine uygun hâle getirilerek yeniden düzenlenmesi gerekir.

CEVAP A

54. Tyler’a göre bir öğretim programı değerlendirilirken – birey, toplum, konu alanı ölçütleri göz önünde bulundurulmalıdır?

CEVAP E

55. Bir öğretim programında kazanımlar günlük yaşamda işe yarar yani pragmatik olmalıdır. Öğretim sürecinde neler yapılacağına açıklık getirmesi, Öğretmenin öğretim sürecindeki rolünü ve sorumluluğunu belirtmesi, Öğretmen merkezli eğitim anlayışını savunması, Aradisiplin hedefleriyle bağlantılı olması bir öğretim programında hedeflerin taşınması gereken özelliklerden değildir.

CEVAP A

56. Bir öğretim programının “içerik” boyutu değerlendirilirken Bilimsel ve güncel bulgulara dayalı mı? Sorusuna “Evet.” yanıtı alınırsa içerik için “Uygundur.” denilebilir?

CEVAP A

57. Ölçme kendi içinde doğrudan, dolaylı ve türetilmiş olarak ele alınmaktadır. Dolaylı ölçme ölçülecek özelliği herhangi bir değişkenin herhangi bir niteliğinden yararlanarak ölçme işidir. Doğrudan ölçme ise ölçülecek özelliklerle aynı niteliğe sahip bir araç yardımıyla yapılan ölçme işlemleridir. Türetilmiş ölçme ise farklı ölçme sonuçlarının oranı ya da çarpımıdır. Seçenekler incelendiğinde A seçeneğinin türetilmiş, B seçeneğinin doğrudan, D seçeneğinin türetilmiş, E seçeneğinin doğrudan ve C seçeneğinin ise dolaylı ölçme olduğu görülmektedir. Diğer yandan zekanın zihinsel bir özellik olması ve zihinsel özelliklerin doğrudan ölçülemeyeceği bilgisinden de bu sonuca gidilebilir.

CEVAP C

58. Değerlendirme amacına göre tanıma-yerleştirme, biçimlendirme ve değer biçme olarak üçe ayrılır. Örnek incelendiğinde seçme işlemi bireylerin hazırlanış düzeyi ya da ön bilgilerine göre en başarılı olabilecekleri eğitim ortamları ile karşılaştırmak olduğundan tanıma ve yerleştirme amaçlıdır. Diğer yandan bireyler önceden belirlenen bir ölçüte göre değil de gruptaki bireylerin puanlarına göre sıralanıp seçildiklerinden bağıl değerlendirme söz konusudur.

CEVAP D

59. Soru kökünde hazırlanan sınavın dönem içindeki tüm kritik kazanımları yoklayacak şekilde hazırlandığını, bunu yaparken de konu ve bilişsel becerilerin dengeli bir şekilde temsil edilmesine dikkat edildiği vurgulanmaktadır. Bu ifadeler dikkate alındığında açık bir şekilde kapsam geçerliğini göstermektedir.

CEVAP D

60. Seçenekler incelendiğinde A, B, C ve D seçeneklerinde verilen uygulamaların güvenilirlik belirleme tekniklerini ifade ettiği görülmektedir. A seçeneği test-tekrar test, B seçeneği eşdeğer yarılar, C seçeneği paralel testler ve D seçeneği ise iç tutarlık hakkında bilgi vermektedir. E seçeneği ise kapsam geçerliği ya da yapı geçerliği çalışmalarında uzman görüşleri arasındaki uyumu belirlemek için kullanılan bir yaklaşımdır.

CEVAP E

61. Soru kökünde verilen bilgi öğrencilerin erteleme davranışlarının yoklanmasına yönelik bir aracın uygulandığı yönündedir. Yapılan işlem de öğrencilerin anketlerin geri dönüşünü ne kadar ertelediği ile ölçek puanları arasındaki ilişkiye bakmaktır. Dolayısıyla bireylerin anketi geç gönderme gün sayıları ile ölçekten elde edecekleri erteleme eğilimlerinin birbirine paralel olması beklenir. Bu da yapı geçerliği hakkında bilgi verir. Yapı geçerliğini belirleme yollarından biri de bireyin test sonuçları ile gerçek yaşamdaki davranışlarının uyumuna bakmaktır. Bu soruda yapılan işlemde anket sonuçları ile gerçek yaşam davranışlarının uyumuna bakılmaktadır.

CEVAP E

62. Devinişsel (Psikomotor)davranışlar uygulama yapmaya, büyük ve küçük kasların kullanımına dayanır. Sorunun seçenekleri incelendiğinde A seçeneğindeki örnek verme, C seçeneğindeki açıklama, D seçeneğindeki benzerlik ve farklılığı karşılaştırma, E seçeneğindeki açıklama davranışları uygulama gerektirmeyen, bilişsel yönü ağırlıklı olan davranışlardır. Ancak B seçeneğinde verilen aracı tasarlama ve yapma psikomotor yönü ağırlıklı olan davranışlardır.

CEVAP B

63. Öz değerlendirme öğrencilerin kendi etkinlikleri üzerinde düşünme, çalışmalarının güçlü ve zayıf yönlerini görme, eksikleri görerek gelecekteki çalışmalarda bunları tekrar etmeme, kendi etkinliklerini değerlendirme vb. gibi amaçlar için kullanılabilir. Öğretmenin amacı öğrencilerin öz değerlendirme yapmasını sağlamaktır. Ancak öz değerlendirme, yapılan işlemin doğası gereği bireyin kendini başka öğrencilerle karşılaştırma amacı taşımaz.

CEVAP A

64. Doğru cevaba ulaşmak için seçenekleri tek tek inceleyelim.

- ☞ 1. ifadedeki kutucukları bulma yapılandırılmış grid için doğrudur.
- ☞ 2. ifade doğru değildir. İlerleme bir cevabın doğru ya da yanlış olmasına göre yönlendirilmez. Bu durum tanılayıcı dallanmış ağaçta söz konusudur.
- ☞ 3. ifade doğru değildir. Söz edilen ifade kelime ilişkilendirme testi ile karıştırılmıştır. Dolayısıyla yapılandırılmış grid için verilen üç ifadeden sadece birincisi doğrudur.

CEVAP A

65. Eleştirel düşünme çıkarım yapma, ilişkileri görme, analiz etme, tutarsızlıkları saptama, probleme farklı çözümler önerme vb. gibi davranışları içeren karmaşık bir düşünme biçimidir bireyde epistemolojik inancın gelişmesine katkı sağlayabilir. Bu türeden üst düzey davranışları yoklayabilmek için kullanılacak en uygun soru tipi açık uçlu sorulardır.

CEVAP B

66. Bir öğrencinin bir ya da daha fazla alanda harcadığı çabayı, ilerlemeyi ve varılan sonuçları gösteren amaçlar doğrultusunda hazırlanmış öğrenci çalışmalarının koleksiyonudur. Öğrencilerin çalışmalarının toplanarak başarılarının ve performanslarının kaydedilmesi olayıdır. Bir öğrencinin sadece bir ilgi alanını değil, birden fazla ilgi alanını kapsayabilir. Öğrencilerin bir ya da birkaç alandaki çalışmalarını, harcadığı çabayı, geçirdiği evreleri gösteren başarılarının koleksiyonudur. Temelde iki basit kurala dayanır. Öğrencilerin ne öğrendiklerini ve ne anladıklarını içeren çalışmalar sistematik bir şekilde toplanır ve öğrenimleri bu çalışmalar temel alınarak değerlendirilir. Yukarıda tanımlanan alternatif ölçme değerlendirme yaklaşımı portfolyodur.

CEVAP B

67. Bir soruda madde ayırdedicilik istendiği zaman anahtarlanmış cevabın üst grubundan alt grup çıkarılır ve toplam öğrenci sayısının yarısına bölünür. Bu soruda anahtarlanmış cevap B olduğuna göre madde ayırdediciliği 0,4 tür.

CEVAP C

68. Bir soruda madde güçlük indeksi istendiğinde anahtarlanmış cevabın üst ve alt grubu toplanır ve toplam öğrenci sayısına bölünür. Buna göre madde güçlük indeksi 0,3 tür.

CEVAP C

69. Yoksul bir ailede dünyaya gelen Hakan Bey, ekonomik sıkıntılar yüzünden çocuk yaşta çalışmaya başlar. Bugün büyük bir servete sahip olmasına karşın Hakan Bey çocukluğundaki yoksul günlere dönmekten korkar. Bu yüzden ilerleyen yaşına rağmen işiyle ilgili ekonomik gelişmeleri anlamaya ve mesleki bilgilerini artırmaya çalışır. Soruda verilen bu paragraf Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisine göre değerlendirildiğinde Hakan Bey çok zengin olmasına rağmen işiyle ilgilenmediği takdirde eski günlerdeki gibi yoksul bir duruma düşeceğinden korkmaktadır. Bu durum ihtiyaçlar hiyerarşisinde güvenlik ihtiyacı ile ilgilidir.

CEVAP B

70. İnsanlar bazen seçim yaparken kendi potansiyellerini dikkate almayıp toplumun o mesleğe nasıl baktığına dikkat ederler. Soruda öğrenciler genelde normal memurluklar yerine toplumun itibar ettiği yüksek memurlukları seçmektedir. Bu durum mesleki rehberlik açısından değerlendirildiğinde toplumun bakış açısını yansıtan "değer" kavramıyla alakalıdır.

CEVAP B

71. Endişe, kaygı gibi kavramlar aslında hem eğitsel hem de kişisel rehberliğin konusudur. Eğer sadece kaygı ifadesi geçerse cevap kişisel rehberlik, sınav kaygısı, heyecanı geçerse cevap eğitsel rehberliktir. Buradan hareketle soru incelendiğinde sınav kaygısından bahsedilmektedir.

CEVAP A

72. Bireyleri rehberlik yardımı alma noktasında zorlamak gereklidir, ifadesi yanlıştır. Zorunlu durumlarda öğrenci adına karar almak uygundur, ifadesi yanlıştır. Ancak öğrenciye acımak, empati kurulmasını engelleyebilir, ifadesi rehberlik ilkeleri açısından doğru bir ifadedir.

CEVAP C

73. Rehberlikte öğrenciyi zorlamak yoktur. Sınıf öğretmeni psikolojik danışmandan öğrenciyle görüşmesini isteyebilir. Bu durum rehberlik ilkeleri açısından daha uygundur.

CEVAP E

74. Lise II. sınıf öğrencilerinin sınıf rehber öğretmeni olarak görevlendirilen Ceyda Hanım,

- ☞ VI. okul rehber öğretmeniyle bağlantı kurmak
- ☞ IV. rehber öğretmenin rol ve sorumluluklarından bahsetmek
- ☞ V. oryantasyon çalışması yapmak
- ☞ III. problem tarama listesi uygulamak
- ☞ I. rehberlik planını sınıfın ihtiyaçlarına göre şekillendirmek
- ☞ II. veli toplantısı yaparak ailelere beklentilerini anlatmak

Çalışmalarını yukarıdaki sıraya göre yaparsa rehberlik açısından doğru davranmış olur.

CEVAP A

75. Ergenlik çağına yakın olan ya da ergenliğe giren bireyler fiziksel ve duygusal gelişime bağlı olarak yoğun duygu tepkimeleri yaşayabilir ve bu bireylerin duyguları çok hızlı değişebilir. Öğretmen fiziksel ve duygusal gelişimin seyri bilip öğrenciye ona göre tepki vermemelidir. Buradan hareketle Zeliha Hanım öğrencisinin yaşı gereği ilgisinin geçici olduğunu düşünüp bu durumu görmezden gelirse rehberlik açısından doğru olanı yapmış olur.

CEVAP D.

76. Rehberlik boyutunda düşünülürse empati; bireyin kendi kişiliğini ve objektifliğini kaybetmeden karşıdakini anlamaya çalışmak kendi duygularını işine katmamaktır. Soruda sınıf rehber öğretmeni “abin için endişeleniyorsun ve kendini çaresiz hissediyorsun” ifadesi ile empati yapmıştır.

CEVAP E

77. Psikolojik danışma tekniklerinde “konuşmaya açık davet” adı verilen bir teknik bulunmaktadır. Bu teknikten amaç bireyi konuşturmak ve sorunun kaynağına ulaşmaktır. Buradan hareketle soruda rehber öğretmenin öğrencisine; “böyle bir düşünceye nasıl vardın” derken amaç karşıdaki bireyi konuşturmak ve sorunun kaynağı tespit etmektir.

CEVAP A

78. “Gelecekteki başarı yordanırken yetenek testleri; öğrenme eksikliklerinin saptanmasında ise başarı testleri kullanılmaldır” ifadesi rehberlik açısından doğrudur.

CEVAP E

- 79 Öğrenciler bazen yeteneğinin üzerinde başarı gösterebilirler. Okul rehber öğretmeni bu durumu takip etmelidir. Çünkü bir öğrenci yeteneğinin üzerinde performans sergiliyorsa birey aile ya da çevre tarafından yeteneği üzerinde performans göstermeye zorlanmış olabilir. Bu durum öğrenciye faydadan çok zarar verir.

CEVAP E

80. Rehberlikte uygulanan bireyi tanıma tekniklerinden biri derecelendirme ölçөгüdür. Dereceleme ölçөгü kendi içinde alt birimlere ayrılır. Bunlardan biri de gözlem yetersizliğidir. Verilen paragraf dikkatle okunduğunda iş başvurusu alan Osman Bey ölçekte yer alan bazı özellikleri bireyde tam olarak görememiş ve gözlemediği özelliklerden yordama yapma zorunda kalmış ancak personeli işe aldıktan sonra istediği sonucu alamamıştır. Derecelendirme ölçөгünde meydana gelen bu hata gözlem yetersizliği ile ilgilidir.

CEVAP D